

**БАШ-ЧЕЛИК
ЧЕРНОГОРСКА НАРОДНА
ПРИКАЗКА**

chitanka.info

Един цар имал трима сина и три щерки. Като остарял и усетил, че скоро ще умре, повикал и заръчал на синовете да омъжат сестрите си за първия, който дойде да се сватосва.

— Ако не изпълните това, що искам от вас — да бъдете проклети! — рекъл той.

Подир някое време царят умрял. Минали няколко месеца — никой не идва, да иска сестрите. Ала ето че една нощ се похлопало на портите така силно, та целият дворец се разтърсил. Отвън се носели кръсъци, песни и такава врява че всички вътре се разтреперили от страх. Изведнъж се зачул страшен глас:

— Ей, синове царски, отворете портите!

— Не отваряйте! — рекъл най-големият брат.

— За нищо на света не отваряйте! — отсякъл средният брат.

А най-малкият рекъл:

Аз ще отворя.

Щом отворили портите, в двореца нахълтала някаква сила незайна — нищо освен искри и огнени езици не се виждало. Сетне проехтял силен глас:

— Дошъл съм да искам за жена най-голямата ви сестра. Много няма да чакам и повторно няма да дойда. Отговорете ми още сега: ще ми я дадете или не?

Най-големият брат отвърнал:

— Аз не я давам. Не знам кой си и откъде си, нито пък къде ще я отведеш.

Средният брат рекъл и отсякъл:

— Не си давам аз сестрата посред нощ!

А най-младият:

— Ако вие не я давате, аз пък я давам. Мигар забравихте какво заръча баща ни?

Хванал сестра си за ръка и я дал на невидимия жених, като му рекъл:

— Бъди щастлив с нея!

Щом сестрата прекрачила прага, избухнала ослепителна светлина, раздал се гръм и трясък, та целият дворец се разлюлял и всички изпопадали. После всичко затихнало. На заранта гледали, търсили — никаква следа от незайните сватове, сякаш нищо не е било.

На следната нощ по същото време пак се зачули крясъци, песни и врява и страшен глас завикал:

— Ей, синове царски, отворете портите!

Изплашили се всички, отворили портите и в двореца нахълтало нещо страховито.

— Дайте ми за жена средната си сестра. Нея съм дошъл да искам и втори път няма да дойда — избучал силен глас.

Най-големият брат рекъл:

— Не я давам!

Средният отсякъл:

— Не я давам!

— А пък аз ще я дам — рекъл най-младият. — Мигар забравихте какво заръча баща ни!

Хванал сестра си за ръка и я дал на незнайното нещо, като рекъл:

— Бъди щастлив с нея!

Щом сестрата прекрачила прага, раздал се гръм и трясък и всички изпопадали. На заранта търсят навред — никаква следа от среднощните сватове.

На третата нощ по същото време отвън се чули пак крясъци, песни и врява. Дворецът така се разтърсил, че без малко щял да се срути.

— Ей, синове царски, отворете портите! — проехтял страшен глас.

Отворили и невидимата сила извикала:

— Дошъл съм да искам най-малката ви сестра за жена.

Двамата по-големи братя отвърнали в един глас:

— Не я даваме посред нощ! Искаме да знаем кой си и къде ще я водиш, та да я навестим подир сватбата.

— Щом вие не щете, аз пък я давам. Или забравихте какво заръча баща ни? А пък то не беше чак толкова отдавна.

Взел сестра си за ръка, дал я на невидимия жених и благословил:

— Бъдете щастливи и весели!

Блеснали светкавици, треснали гръмотевици и сестрата изчезнала без следа, сякаш нищо не е било.

Минало много време — от сестрите никаква вест. Братята се тревожели и тъгували:

— Боже! Що за чудо! — приказвали си те. — Какво стана с нашите сестри? Живи ли са? Здрави ли са? Нито знаем за кого се омъжих нито пък къде отидоха.

Най-сетне един от тях рекъл:

— Хайде да тръгнем да ги дирим!

Стегнаха се братята за далечен път. Вървели, вървели, навлезли в една висока планина. На мръкване се спрели на нощувка край голямо езеро. Най-младият наклал огън. Хапнали братята каквото бог дал, пийнали си водица и когато се накарвали да спят, най-големият рекъл:

Спете вие, пък аз ще ви пазя.

Заспали братята. А посред нощ водата на езерото се разлюляла. Най-големият брат видял, че из езерото изскочил един страшен змей и се втурнал към него. Ала царският син извадил меч си и му отсякъл главата завчас. Сетне му отрязал ушите и си ги сложил в джоба, а пък главата и туловището хвърлил в езерото.

През това време братята му спели и нищо не усетили. Когато се разденило, братът, който ги пазел, ги събудил, ала нищо не им казал.

Тръгнаха пак. Вървели, вървели, замръкнали край друго езеро и спрели там да нощуват. Тази нощ средният брат останал да пази.

Посред нощ откъм езерото се зачул голям шум, водата се разпенила и из нея изскочил змей с две глави. Втурнал се той към братята да ги глътне. Ала царският син, който бодърствувал, извадил меч си и — храс! прас! — отсякъл му и двете глави. И той отрязал ушите и ги прибрал, а главите и туловището хвърлил в езерото. Пък другите братя дълбоко спели и нищо не разбрали.

На ранина той ги събудил и тримата си продължили пътя. Вървели, вървели все из пущинаци и диви места. На мръкване се добрали до едно езеро и отседнали да нощуват край него. Най-младият запалил огън, похапнали на две на три и двамата по-големи братя легнали да спят, а най-младият останал да ги пази.

Посред нощ откъм езерото нещо страховито заревало, надигнала се голяма вълна и плиснала на брега, та едва не угасила огъня. Гледа царският син — из водата изскочил един триглав змей и се втурнал към братята да ги глътне и тримата наведнъж. Ала най-малкият брат го дочакал, без да трепне. Развъртял се с меч — на три замаха и трите глави му отсякъл. Сетне отрязал ушите, прибрал ги, а главите и туловището хвърлил в езерото.

Ала от голямата вълна огънят загаснал. Измокрила се и праханта, що носел младият брат. И тръгнал да дири огън. Тук, там — къде ти огън из тоя пущинак. Покачил се на едно високо дърво да огледа по-надалеч. Не щеш ли — зърнал наблизо между дърветата блещука светлина. Спуснал се царският син към онова място. Вървял, вървял и все му се струвало, че огънят е на един хвърлей камък, а не може да го достигне. Най-сетне дошъл до една пещера; пред входа и — голям огън, а край него наседали деветима великани, пакат на шиш двама човеци. Сепнал се царският син, понечил тихичко да се измъкне гърбом, ала настъпил едно сухо клонче и великаните го усетили. Тогава той събрал цялата си сърцатост, приближил се до огъня и рекъл:

— Добър вечер, побратими! Отдавна ви диря.

— Дал ти бог добро, ако си ни приятел — отговорили му те вкупом.

— Приятел съм ви до гроб! Живота си за вас давам!

— Е, щом е тъй, седни да вечеряш, пък после ще те водим на лов.

Седнал нашият юнак край огъня. Великаните му подали няколко големи къса човешко месо. Пък той започнал да ги заглавиква с приказки и без да го видят, хвърлял месото зад гърба си.

Като се наядли, великаните рекли:

— Хайде сега да вървим на лов, че и утре е ден, ще трябва да се яде. Тук наблизо има един престолен град. Повече от година време как от него се прехранваме. Сега пак там ще идем.

Повървели малко ли, много ли — наближили града. Двама великани изскубнали пътьом по една стара елха и понесли елхите на рамо. Като дошли до градската стена, опрели на нея едната елха и рекли на новия си побратим:

— Качи се горе на стената. Ние ще ти подадем втората елха да я прехвърлиш от другата страна, та по нея да влезем в града.

Качил се царският син на стената и вика отгоре:

— Не ми е по силите да прехвърля тази голяма елха. Нека някой от вас дойде, че да ми помогне.

Един от великаните се покатерил, хванал за върха другата елха, прехвърлил я и заслизал по нея. А царският син с меча — мигом му отсякъл главата. Строполил се великанът на отвъдната страна, без да каже „ох“, а юнакът викнал.

— Сега качвайте се един по един. Аз ще ви прехвърля.

Глупавите великани не разбрали какво е станало с техния брат и един по един се закатерили по елхата. Щом някой прекрачел стената, царският син — прас! — по врата. Така натръшкар всички великани.

Като свършил тая добра работа, тръгнал той из града да го разгледа. Улиците — пусти, никъде жива душа. Най-сетне забелязал, че в прозорчето на една висока кула проблясва светлинка. Отворил портата и се заизкачвал по стълбите. На върха на кулата влезнал в една стая, където горяла свещ и — що да види? Цялата стая наредена подредена само в коприна и кадифе, в злато и сребро, а на едно легло спи невиджана хубавица. Заплеснал се по нея юнакът, очите си не можел да откъсне. Изведнъж гледа: по стената пълзи страшна змия, зинала вече да глътне момата. Изтичал той и като ударил звяра, заковал го за стената с меч си.

— Боже! — сторил клетва той. — Нека ничия ръка, освен моята, да не може да изтръгне тоя меч.

Като рекъл това, побързал да си иде при братята, докато не са се разбудили. Пристигнал навреме и щом се разденило, събудил ги. Тръгнали тримата братя и скоро най-младият ги извел на пътя за престолния град.

А всяка сутрин царят обхождал безлюдните улици и проливал горчиви сълзи, защото великаните били отвлекли много народ и малко поданици вече му останали. Нея сутрин той пак излезнал из града. Като наближил градската стена, видял, че под нея лежат обезглавени труповете на деветимата великани-людоеди. Зарадвал се царят до немай-къде. Пита-разпитва кой е сторил това юначество — всички вдигат рамене. В това време изтичали придворни и му казали, че една голяма змия едва не изяла щерка му. Побързал царят към дворецовата кула и що да види? Над леглото на царкинята змията прикована с меч. Понечил да го издърпа — не може. Повикал най-силните си слуги. Опитали се и те — никой не можал да изтръгне меча от стената.

Тогава царят разпратил вестносноци из цялото царство да обявят неговата воля: онзи юнак, който е убил деветимата великани и змията, да се обади; ще получи голяма награда и царската щерка за жена. Освен това царят наредил във всички крайпътни кръчми да питат и разпитват пътниците дали не знаят нещо за юнака. Ако някой разбере нещо, веднага да обади в двореца, ще получи също голяма награда.

В една такава кръчма влезнали да си починат и похапнат тримата царски синове. След като се навечеряли, дошъл кръчмарят при тях на разговор и започнал да се хвали с юначеството си. А сетне ги попитал:

— Ами вие с какво юначество можете да се похвалите?

Най-големият брат заразправял какво му се случило през първата нощ в планината и извадил, та показал змейовите уши. Подир него и средният разправил за двуглавия змей и показал ушите му.

Тогава кръчмарят попитал най-младия какво юначество е сторил?

— А че и аз мога нещичко да ви покажа — отговорил най-младият и разправил своите прекеждия: за триглавия змей, за великаните и за змията — всичко подред.

Братята много се почудили, а кръчмарят изтичал в двореца да каже, че е намерил незнайния юнак. Царят го наградил богато и изпратил хората си да доведат тримата братя. Като дошли, той попитал най-младия:

— Ти ли беше тоя юнак, що уби човекоядците и спаси щерка ми от смърт?

— Аз, царю честити.

— Ела тогава да видим ще ли извадиш меча, с който е закована змията о стената.

Отишли в кулата и царският син без никаква мъка издърпал меча и си го сложил в ножницата. Тогава всички повярвали, че наистина той е убил великаните и змията.

Царят оженил юнака за щерка си, а на братята дал богати дарове. Много искал и те да останат при него. Ала те му разправили кои са и какви са, защо са тръгнали по света. Казали му също, че били женени и си имали деца, та ще се върнат вече да ги видят. Тогава царят ги пуснал да си идат при своите.

Минало доста време. Царският син все си мислел за сестрите си. Щяло му се да тръгне пак да ги дири, ала младата му жена плачела и не го пускала.

Един ден царят се наканил да иде на лов. Повикал зет си и му рекъл:

— Ти остани дома да пазиш да не се случи нещо. Ето ти девет ключа от девет стаи в двореца. Можеш да отключиш осемте. В тях ще

видиш какво голямо богатство съм събрал. Ама най-крайната не отключвай, защото иначе много зле ще си изпатиш!

Отишъл царят на лов. Останал зет му да пази двореца и от нямане що да прави, рекъл да види какви съкровища има тъст му. Отключил една подир друга осемте стаи — пълни със злато и сребро, драгоценности и юнашки доспехи. Накрай дошъл до деветата стая и си помислил:

„Никога от нищо не съм се уплашил. Защо пък сега ще ме е страх да влезна в тая стая?“

Отключил я. Гледа: вътре седи един човек, окован в желязо; ръцете му с четири синджира вързани за шията; пред него по златен жлеб струи вода и се излива в златно корито; а наблизо — гърне, украсено с драгоценни камъни.

Иска човекът да пие, ама синджирите не му дават да се мръдне.

Видял това царският зет и от изненада се отдръпнал. А човекът му рекъл:

— Моля ти се, юначе, влез.

Пристъпил нашият юнак, а окованият му се примолил:

— Подай ми гърнето да глътна водица. За награда ще ти дам още един живот.

Смилил се царският зет, подал му гърнето да утоли жаждата си и го попитал:

— Кажу ми, за бога, как ти е името?

— Казвам се Баш-Челик. А сега ако ми дадеш още веднъж да пия, ще ти подаря втори живот.

Царският зет му дал да пие и понечил да си тръгне, ала Баш-Челик му се примолил:

— Върни се, юначе. Ти вече две добрини стори. Стори още една. Ще получиш от мен трети живот, ако напълниш гърнето с вода и ми го излееш на главата.

„Охо! — рекъл си царският зет. — Три живота ми дава. И аз си имам един — та четири. Това не е зле!“

Напълнил гърнето с вода и я излял връз главата на окования. Щом водата го обляла, сила голяма добил Баш-Челик. Напълнал се, строшил железните обръчи, гдето стягали шията му, скъсал синджирите и скочил на крака. В миг разперил крила и изхвъркнал из

стоята. В това време в градината се разхождала царкинята. Грабнал я Баш-Челик и отишъл, та се не видял.

— Ах, какво направих аз, неразумният! — проплакал царският зет.

Като се върнал царят от лов, зет му разправил всичко, както си е било. Царят закършил ръце, заскубал си брадата, заудрял си главата от мъка. Ама със сълзи злото не се поправя.

— Не ми се сърди, тате! — замолил му се юнакът. — Не тъгувай! Ще намеря аз тоя Баш-Челик, ако ще би вдън земя да се скрие, и ще си върна жената.

Ала царят поклатил глава:

— Хич и не се опитвай! Ти не знаеш кой е Баш-Челик. Много войска изгубих аз, докато го уловя. По-добре остани при мен, че няма кой да наследи царството. А пък аз съм стар и може скоро да умра.

Юнакът не отстъпил и царят трябвало да склони. Без да се бави, царският зет се стегнал за път, яхнал своя кон и тръгнал по белия свят да дири неблагоприятния грабител. Много път изходил, много страни избродил. Най-сетне дошъл в един непознат град. Тръгнал по улиците. Слуша — някой го вика:

— Ей, юначе! Слез от коня, влез в двора!

Влезнал той в двора на един дворец и кого вижда насреща си? Най-голямата сестра. Прегърнали се, разцелували се, започнали да се питат-разпитват. Сестра му разправила, че е женена за царя на змейовете.

— Мъжът ми е змей — рекла тя. — Я, братко, по-добре да те скрия, че той много е ядосан на своите шуреи, та да не ти стори нещо лошо.

Като приближило време да си дойде змеят, сестрата скрила гостенина и коня му.

Долетял змеят — всичко в двореца светнало, заблестяло. Веднага повикал жена си:

— Жено, на човек мирише. Казвай скоро кой е тука?

Сестрата отрекла да има някой човек, бърже му подала вечерята и го заглавикала с приказките си. Поговорили за това-онова, по едно време изтънко го запитала:

— Я ми кажи, ако дойде някой от братята ми да ме види, какво ще му сториш?

— Двамата по-големи ще убия, а най-малкия няма да докосна.

— Дошъл ни е на гости моят най-малък брат.

— Доведи го веднага тук!

Излязъл най-младият брат, прегърнали се със змейския цар, разцелували се и седнали да ядат и пият. Гостът му разправил всичко, както си е било и защо е тръгнал по света. А зет му рекъл:

— Що си намислил ти? Опазил те бог! Когато прехвъркна оттук Баш-Челик с твоята жена, аз го посрещнах със седем хиляди змейове и нищичко не можах да му сторя. Откажи се! Ще ти дам злато и сребро, колкото ти душа иска, па си върви дома по живо, по здраво.

Ала царският син не скланял. Като разбрал зетят му, че не може да го отклони от това, що си е наумил, изскубнал едно перо от крилото си и му заръчал:

— Ето ти това перо. Като ти дотрябва помощ, загрей го и в същия миг аз ще долетя при тебе с цялата си войска.

Взел царският син перото и на заранта тръгнал на път. Вървял, вървял, отишъл в друг град. Чува, че някой го вика:

— Ей, юначе! Слез от коня, влез в двора!

Влезнал той в двора на един дворец, а насреща му — средната сестра. Прегърнали се, разцелували се, започнали да се питат-разпитват. Сестра му разправила, че е женена за царя на соколите.

— Той скоро ще се върне — рекла тя, — та по-добре да те скрия, че где да знам как ще те посрещне. Не обича той братята ми.

Така и сторила.

Ето че подир малко долетял мъжът и. От силата му целият дворец се раздрусал.

— Жено, на човек ми мирише. Казвай скоро кой е тук?

Сестрата му казала, че няма никакъв човек, дала му веднага да вечеря и го заглавиквала с приказките си. Поговорили за това-онова. По едно време тя го попитала:

— Ами ако някой от братята ми дойде, какво ще му сториш?

— Двата по-големи ще убия, а малкия с радост ще посрещна.

Когато сестрата му казала, че е дошъл най-младият и брат, той и рекъл веднага да го доведе. Прегърнали се, разцелували се, седнали на трапезата. Шурейт разправил откъде иде и накъде отива. А соколовият цар почнал да го придумва:

— Недей ходи по-нататък! В оня ден, когато Баш-Челик открадна жена ти, мина отгук. Излязох насреща му с пет хиляди отбор соколи. Бихме се, кръв до коляно проляхме, ама нищичко не можахме да му сторим. Пък ти самичък как ще го надвиеш? Чуй моя съвет: вземи от съкровищата ми колкото щеш и се върни, докато още главата ти е на раменете.

— Благодаря, ти зетко! Ама аз съм решил да не се връщам без жена си — отвърнал му юнакът, пък на ума си рекъл: „Та нали си имам освен моя живот още три други?“

Като разбрал соколовият цар, че не ще уговори шурей си, изскубнал едно перо от крилото си и му го дал с тия думи:

— Ако ти се случи някаква беда, загрей това перо и аз начаса ще ти се притека на помощ с цялата си войска.

Взел царският син перото и на заранта продължил пътя си. Стигнал в един град. Върви по улиците и чува, че някои го вика:

— Ей, юначе! Слез от коня, влез в двора.

Погледнал, погледнал — насреща му най-малката сестра. Прегърнали се, разцелували се, питат-разпитват се един друг:

— Кой е твоят мъж?

— Мъжът ми е царят на орлите. Я чакай да те скрия, че скоро ще се върне, пък той не обича братята ми — рекла сестрата и направила, каквото трябва.

Ето ти, подир малко долетял орловият цар. От силата му земята запъшкала, дърветата се огънали. Пита той жена си:

— На човек ми мирише. Казвай кой е тук!

И тя скрила от него. Седнали да вечерят, а сестрата хитро го подпитва:

— Ако някой от братята ми дойде на гости, какво ще му сториш?

— Двамата по-големи ще убия, а на най-малкия ще помогна с каквото мога.

Извикала тя брат си. Прегърнали се зет и шурей, разцелували се, седнали да ядат и пият и да се разговарят. Царският син разправя неволите си, а царят на орлите го придумва:

— Я зарежи, братко, тоя проклетник! Остани при мене, добре ще живееш!

Ала гостът си знае своето. Като разбрал орловият цар, че шурейт му не скланя, изскубнал едно перо от крилото си и му рекъл:

— Настигне ли те голяма беда, загрей перото и аз ще дойда на помощ с цялата си войска.

Взел юнакът перото и на заранта тръгнал да дири Баш-Челик. Много земи изходил, морета и океани пребродил. Най-сетне, когато вече умората съвсем го била съборила, навлязъл в една висока планина със страшни озъбени канари. И там, сред пущинак в една тъмна пещера намерил своята невеста.

Като го видяла, тя хем се зарадвала, хем се уплашила, хем се учудила и го попитала:

— За бога, кажи как попадна в тоя див край, където човешки крак не е стъпвал?

Той и разправил всичко от игла до конец, па и рекъл:

— Хайде, жено да бягаме!

— Къде ще бягаме? Баш-Челик веднага ще ни стигне — теб ще убие, мене ще затрие.

Ама царският син придумал жена си и хукнали да бягат. Баш-Челик веднага угадил, втурнал се и скоро-скоро ги настигнал.

— Ей, юначе! — вика той още отдалеч. — За пръв път ще ти даря живота, както ти бях обещал. А сега върви си, откъдето си дошъл, и кракът ти да не е стъпил вече тук, че жив няма да останеш!

Грабнал Баш-Челик царкинята и я отвел. Останал царският син самин сред пущинака, кърши ръце, мисли-премисля. Накрая решил да се върне и да опита пак да си вземе невестата. Изчакал Баш-Челик да излитне от пещерата и придумал жена си да бяга. Ама Баш-Челик веднага ги угадил и ги настигнал. Извадил една стрела и изкрещял така, че планината отекнала:

— Ей, юначе! От какво искаш да умреш: от стрела или от меч?

Царският син започнал да моли за пощада.

— Добре! Подарявам ти втория живот, ама вече да не си ми се мяркал, че ще те убия на място — изрекъл това Баш-Челик и отнесъл царкинята. А юнакът останал самин в пущинака да мисли как да отърве невестата си:

„Защо пък да се боя? Та нали имам още два живота: единия мой и другия, който той ми подари.“

Преспал в гъсталака, а на заранта се върнал в пещерата. Много придумвал той жена си, защото нея я било страх от Баш-Челик. Накрай склонила. Хукнали да бягат, ама проклетият дявол пак ги надушил,

настигнал ги и заревал с цяло гърло така, че от канарите цели скали се затъркаляли:

— Стой! Вече няма прошка!

Царският син започнал да го моли за пощада. Подир много молби Баш-Челик рекъл:

— Помниш ли, обещал ти бях да ти подаря три живота? Ето, сега си взимам и третия, последния, що ти бях дал. Върви си дома и пази си живота, който имаш от майка си даден!

Няма как! Срещу такава сила не се излиза. Тръгнал си царският син жален-печален, мисли и въздиша, що да прави сега? Насред път изведнъж се сетил за перата на зетьовете си и решил:

„Ще се върна за четвърти път. Пък ако Баш-Челик пак ни настигне, ще викам зетьовете на помощ.“

Върнал се и издебнал, когато Баш-Челик излетял из пещерата. Разправил на жена си за своите зетьове и я придумал:

— Да бягаме, пък каквото ще да става! — рекъл той.

Ала Баш-Челик ги подушил и се втурнал да ги гони. Още отдалеч се провикнал така, че планината забоботила, земята изохкала:

— Стой, юначе! Все едно — не можеш ми убягна!

Царският син извадил трите пера и огнивото; стъкнал огън и нагрят перата. В това време Баш-Челик настигнал бегълците и с един замах разсякъл юнака на две половини. Едва сторил това злодейство, ето че небето се затъмнило, слънцето се скрило — долетели змейският цар със своите змейове, соколският цар със своите соколи, орловият цар с орлите. Сдавили се те с Баш-Челик на люта битка. Рукнали реки от кръв, проехтели усойте от смъртни писъци. Ама накрая Баш-Челик се изхитрил — грабнал царкинята и се скрил в дъното на пещерата си.

Събрали се тримата царе край разсеченото тяло на своя шурей. Огледали го и намислили да го съживят. Попитали най-бързите соколи, орли и змейове: кой от тях най-скоро ще донесе вода от река Йордан?

Аз мога за половин час — рекъл един сокол.

— А аз — за четвърт час — рекъл един орел.

Пък аз — за девет секунди — рекъл един змей.

Викнали му царете в един глас: — Хайде тогава, бързай!

Напрегнал змеят огнената си сила и подир девет секунди донесъл вода от река Йордан. Щом полели юнака с тая вода начаса той скочил на крака, сякаш нищо не е било.

Тогава зетьовете започнали да го съветват:

— Върви си сега у дома и се благодари, че този път се спаси от смъртта!

Ала царският син бил упорит и им отговорил, че пак ще се опита.

— Недей повече отива при Баш-Челик, че сигурно ще погинеш!

— Не мога с празни ръце да се върна. По-добре да умра.

— Е, щом така си решил, то първо накарай жена си да разбере от Баш-Челик къде се крие силата му, пък после ела и ни кажи, че да ти помогнем. Иначе не може — посъветвали го царете.

Промъкнал се царският син скришом при жена си и я подучил да разбере от Баш-Челик къде му е силата.

Като се върнал Баш-Челик в пещерата, царкинята започнала хитро да го подпитва:

— Кажи ми къде ти е силата, та си така непобедим?

— Силата ми е в меча — отвърнал той.

Взела тя да се моли на меча, кланя му се, целува го. А Баш-Челик се смее и говори:

— Глупава жено! Не е в меча силата ми, а в тая стрела.

Взела царицата да се моли на стрелата, кланя и се целува я. А Баш-Челик и казва:

— Ей, жено! Дали някой не те е подучил да ме изпиташ?

Тя започнала да се вери и кълне, че никой не я е подучвал:

— Пък и кой ли ще дойде в тия пущинаци? Нали ти посече мъжа ми?

— Щом толкова тачиш моята сила, ще ти кажа истината: далеч оттук има една висока-висока планина: там живее една лисица, а в нейното сърце се гуши едно пиле. Ето, в него е скрита силата ми. Ала не е лесно да се улови лисицата, защото тя може да се превръща в разни животни.

На заранта, щом Баш-Челик излитнал, дошъл царският син и царкинята разправила какво е чула. Отишъл той право при зетьовете си и им казал, каквото знаел. Веднага царете събрали войските си и полетели към планината. Там орлите със силните си очи видели лисицата и се спуснали да я уловят. А тя се затичала към едно езеро и пътьом се превърнала на шесткрила дива патица. Втурнали се подире ѝ соколите, преградили и пътя към езерото. А тя се превърнала на

чучулига и се извисила до облаците. Полетели подире и змейовете. Ха-ха — да я хванат! А тя пак се превърнала на лисица, понечила да се шумугне в една дупка, ала орлите я преварили и я уловили.

Запалил царският син огън; разсякъл лисицата, разрязал и сърцето, извадил птицата и я хвърлил в огъня, там тя изгоряла, Баш-Челик издъхнал. А царският син си взел невестата и двамата се върнали при баща и.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.